

Blir du sjuk av din inomhusmiljö. Arbetsplats, skola eller bostad? Cancer skiljer inte på rik eller fattig

Vi kallades gnällkärringar

SKTF-tidningen-2006-05-19: Drabbade av Söderhamns sjuka kommunhus vägrar ge upp

Tjugo år har gått sedan växeltelefonisterna blev sjuka av miljön i kommunhuset. Men för flera av de drabbade är historien inte över. Elvy Berneholt har inte gett upp kampen för livränta. – Du kan ju tänka dig vad fint vi tyckte det var. Ett nybyggt hus, nya växelbord, gym i källaren och allt som var nytt.

Huset stod klart 1983, och för Elvy kom problemen efter några år. Yrsel, återkommande stämbandsinflammationer, huvudvärk, förkylningar och kraftiga hudproblem. När det var som värst fick hon besöka hudkliniken ett par gånger i månaden. För Gerd som började i växeln 1988 gick det lika illa. – Jag hade inte varit sjukskriven på 15 år. Nu kom det pang på en gång. Halsont, svårt att andas och bihåleinflammationer. – Det kändes som om man suttit i stark sol en hel dag. Uppsvullen och täppt i näsan, säger Elvy.

Misstänkte ni inte att problemen fanns i arbetsmiljön? – Nej, vi visste ju inte att det fanns något som hette sjuka hus. Vi i växeln, sågs bara som gnälliga kärringar, säger Gerd.

I början av 80-talet började man dock fatta misstankar. Det hade stått vatten i källaren efter en vattenläcka. Prover som togs konstaterade mögelsvampar och bakterier i byggnaden. Men trots sanering kvarstod problemen. Gerd och Elvi beskriver en tid av ständigt återkommande sjukskrivningar. Och nu gällde det inte bara växeln. Britt-Inger på barn och ungdomsförvaltningen som satt en trappa upp hade inte arbetat mer än några veckor innan det första läkarbesöket. Andnöd, heshet och hudutslag var några av symtomen. – Ibland blev man osäker på om det bara var inbillning. Men det var hemskt, säger Britt-Inger.

Det togs nya prover. Fortfarande mögelsvampar och bakterier som troligen berodde på bland annat flytspackel. Dåtidens artiklar i lokalpressen visar att personalen i växeln var långt ifrån ensamma om att ha drabbats. Klagomålen kom från flera håll i huset, och i mitten av 90-talet gjordes också en omfattande ombyggnad med nya mattor och luftspalter mellan våningsplanen.

Växeln flyttade till rådhuset på andra sidan torget. Det blev bättre, men besvären hade kommit för att stanna. – Vi satt där och tuggade vicks blå och drack vatten för att kunna svara i telefon, säger Gerd. Britt-Inger fick omplacering och jobbar i dag halvtid. Gerd och Elvy slutade efter några år när axlar och armar inte orkade med det enahanda arbetet. Men samtliga berättar om ständiga förkylningar, tungt att andas och överkänslighet mot damm, rök, färg, parfym med mera. – Man blir ledsen. Jag var ju frisk när jag började jobba här, säger Britt-Inger.

Elvy har försökt få sina besvär klassade som arbetsskada. Hittills har det inte gått. – Jag har rätt till livränta och tänker inte ge mig, säger hon. För kommunhuset är inte heller historien slut. Visserligen blev det tyst på klagomålen efter ombyggnaden. Men oron har funnits kvar och i höstas väcktes frågan om samband mellan inomhusmiljön och flera cancerfall bland de anställda. En kartläggning visade att ett 20-tal personer drabbats av cancer och företagshälsovården ska nu gå vidare med en djupare undersökning.

Hälsingekuriren 2006-01-02: Förekomst av cancer kartläggs Oro för inomhusluften i förvaltningshuset i Söderhamn tvingade fram kartläggningen. Hittills finns 20 cancerfall konstaterade.

Hittills finns 20 kända cancerfall registrerade bland de kommunanställda som jobbar i förvaltningshuset. Ungefär hälften av dessa har avlidit, enligt kommunens sammanställning. Oro bland personalen och ovanligt många nya cancerfall under 2005 var anledningen till att kartläggningen startades. Oron går tillbaka över 20 år i tiden då förvaltningshuset byggdes.

Man använde flytspackel till golvet och det innehöll ämnen som gav allergiframkallande ämnen, berättar Arne Tjernström, chef för tekniska serviceförvaltningen.

20 kommunanställda som jobbat/jobbar i förvaltningshuset har drabbats av cancer, enligt kommunens förteckning. Majoriteten är kvinnor. Drygt hälften av de cancerdrabbade har avlidit.

Arne Tjernström tror dock inte att det finns något samband mellan byggmaterialet och cancer.

NSD/nyheter 2006-02-12: Hans fru dog i cancer endast 44 år gammal

Holger, Agnetas man, reagerade starkt när han läste om cancerfallen på Porsöskolan och sammankopplingen med arbetsmiljön där. Hans älskade fru, Agneta var lärare på Porsöskolan och dog i cancer. – Vi tänkte aldrig på ett samband. Men, nu slår det mig att hon ofta klagade på miljön i vissa utrymmen, säger Holger.

Agneta, drabbades av äggstockscancer och sjukdomen hade hunnit sprida sig när den upptäcktes. Familjen fick gång på gång veta att hennes chans att överleva var minimal, men hon opererades tre gånger, fick cellgifts och strålbehandling. Hon dog ett år och åtta månader efter att canceren upptäcktes. Hon blev 44 år gammal.

När jag läste artikeln om de 20 cancerfallen och problemen med arbetsmiljön så slog det mig att Agneta upplevde det väldigt jobbigt att arbeta i vissa miljöer på Porsöskolan. Tänk om det fanns ett samband mellan Agnetas för tidiga död och den miljö som hon arbetade i. Han påpekar att cancerstatistiken för personalen på Porsöskolan måste vara långt värre än tydliga riskgruppers som till exempel människor som arbetar med asbest, måleri och industriarbete.

NSD/nyheter, 2006-09-12: Strömbacka i Piteå – ett parallellfall till Porsöskolan.

Strömbackaskolan i Piteå har haft många cancerfall bland personalen. Gymnasiechefen i Piteå, Eva Jordahl, berättar att allt som går att göra har gjorts för att undersöka om det finns ett samband mellan arbetsmiljön på skolan och cancerfallen. – Det går inte att se något samband, säger hon.

Strömbackaskolan i Piteå är ett parallellfall till cancerdrabbade Porsöskolan i Luleå. 17 av 211 anställda på Strömbackaskolan i Piteå drabbades under tiden 1987-2004 av cancer. Sedan dess har ytterligare cancerfall tillkommit.

Eve Jordahl, berättar att lärarfacken kontaktade skolledningen, där hon är högsta ansvariga, i slutet av 2003. Anledningen var att det fanns en rädsla för att cancerfallen kunde ha ett samband med arbetsmiljön.

All expertis: Vi satte oss ned med huvusskyddsombuden, tekniska kontorets chef, Pitehälsans läkare och arbetsmiljöingenjör och gjorde en djuplodande undersökning där en rapport lades fram. Rapporten

visar att antalet cancerfall i framförallt stora huset på Strömbackaskolan, Oden, är relativt högt men att det inte går att koppla till arbetsmiljön.

Vi tog in all expertis som fanns att tillgå . Professor Bengt Järholm på Umeå universitet, som har arbetat mycket omkring –koppling mellan arbetsmiljö och cancer, var också med. Han gick igenom samband mellan cancer och arbetsmiljö och konstaterade att man inte kan se något sådant samband.

-Vi har gjort allt som går att göra. Det kändes jättebra att också ha kopplingen till forskningen. Rapporten blev klar i februari/Mars 2004, säger Jordahl. **Nya cancerfall har drabbat skolan efter rapporten.**

Expressen, 1997-11-03, Cancerhuset – servicehemmet i Bodafors. Fyra av nio kvinnor har drabbats.

Åtta kvinnor som jobbat på ett servicehem i Bodafors har drabbats av bröstcancer. Områdeschefen, som nu har flyttat till Nässjö, har också fått cancer. Det har pratats om att det skulle vara någonting i huset, säger cancerdrabbade Yvonne, 46 år.

Hon är en av åtta personer som har fått bröstcancer och som har jobbat/jobbar på servicehemmet , Skogsborg/Solgläntan i Bodafors. Yvones bröstcancer är allvarlig och har nu även spritt sig till ländryggen.

Två personer som jobbat på servicehemmet har redan dött i cancer.

Ett Mysterium: Anledningen till varför så många jobbar på det här servicehemmet får bröstcancer är än så länge ett mysterium.

Cellförändringar: Camilla, 31 år, började jobba som vikarie på Skogsborg/Solgläntan tidigare i år. Hon har aldrig tidigare haft cancersymtom, men nu har plötsligt en läkarundersökning visat på cellförändringar. – Jag tror att det finns något i luften. Den är torr och man blir fort törstig. Jag brukar inte bli förkyld , men nu på slutet har jag blivit det , säger hon.

SVD 1990-11-09: Hög dödlighet i cancer utreds

Sedan slutet av 1987 har elva barn drabbats av cancer i Haninge kommun. Fyra av dem bor inom ett mindre bostadsområde, Slättmossen, med sammanlagt 750 invånare. Det är en anmärkningsvärt många cancerfall i det lilla bostadsområdet konstaterar den miljömedicinska enheten på Karolinska sjukhuset. Vi kan inte förklara orsaken till de många cancerfallen. Därför måste utvecklingen följas mycket noggrant säger Göran Pershagen, professor i Miljömedicin.

För ett år sedan insjuknade Lena i Leukemi. Hon är nu nio år gammal och har cirka 50 procents chans att överleva. Pappan kämpar för sin dotter och för att kommunen skall engagera sig i frågan om de många barncancerfallen. Man visar ett förakt för vår oro genom sin passivitet. Man har valt att tolka den miljömedicinska kartläggningen som att de många cancerfallen skulle vara en ren slump.

Av de elva barnen, varav två har avlidit, drabbades några redan före ett års ålder, medan de flesta redan hade hunnit upp i skolåldern. Ventilationen är dålig och man vet att många barn fått allergiska symtom.

Alf Andersson (S), ordförande i skolstyrelsen, menar att inget talar för att det finns något konstigt med vare sig Vallaskolan eller Slättmossen.

AFTONBLADET

inga kommentarer

1 2 3

Textstorlek:

FÅR HJÄLP Personalen kommer erbjudas professionell krishjälp av Bergs kommun och prover ska tas i huset i Myrviken. Från vänster Kerstin Eriksson, Märta Rundkvist, Anette Karlsson och Monica Lundin. Foto : CONNY LAGÉ

Cancerlarm på äldreboendet

8 av 22 har blivit sjuka

I april fick Maine Östman, 57, cancer.

Inom tre månader drabbades sju av hennes 22 kollegor av samma sjukdom.

Personalen på äldreboendet arbetar nu under skräck.

Av 22 svenska kvinnor i arbetsför ålder drabbas mindre än 0,1 procent av cancer inom ett år. På äldreboendet Dalsätra i Jämtland insjuknade 22 procent av de anställda – inom tre månader. De senaste fem åren har drygt var tredje fått diagnosen.

”Anmärkningsvärt”

– Det är högst anmärkningsvärt, säger Håkan Olsson, professor och överläkare i onkologi vid Lunds universitet.

Ingen kan förklara den cancerepidemi som drabbat vårdpersonalen i det lilla samhället Myrviken.

– Det är jättejobbigt, vi är så klart oroliga. Man vill ju ha ett svar på varför det är så här, säger Cathrin Fundin-Petersson, anställd på servicehuset.

Under sommaren begravdes en kollega. Sköterskan Maine Östman, 57, har klarat sig bättre. I dag genomgår hon sin sista strålbehandling för tumören i bröstet.

Måste lösa gåtan

– Visst undrar jag varför vi är så många som drabbats, om det är en hemsk slump eller något annat. Jag förstår mina kollegors oro.

Kommunen har tillsatt en arbetsgrupp som har sitt första möte i dag. Personalen kommer erbjudas professionell krishjälp och prover ska tas i byggnaden. Gåtan måste lösas innan fler drabbas.

– I och med att personalen känner en så stor rädsla måste vi ta det här på största allvar, säger Helén Rickardsson, vård- och omsorgschef i Bergs kommun.

[Martin Rex](#)

Utskriftsdatum: 2010-11-03

Publicerad: 2008-08-29

Webbadress: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article3202304>

Aftonbladet/nyheter

Publicerad 2010-11-11

Poliser förflyttas efter cancerlarm

Tio döda i cancer sedan 1972 - senaste dog igår

17 poliser och civilanställda på polisstationen i Hagfors har drabbats av cancer.

Nu evakueras personalen till en annan ort.

- Alla går och funderar på vem som drabbas härnäst, säger Dennis Byberg vid Hagforspolisen.

Det är en liten polisstation, med endast 12 anställda.

Senast häromdagen avled en person i cancer, uppger Värmlands Folkblad.

10 döda: Det handlar om lungcancer, magcancer, levercancer, hjärntumörer och prostatacancer.

17 har insjuknat, 10 har dött, sedan 1992.

- Det finns en oro. Alla går och funderar på vem som drabbas härnäst, säger Dennis Byberg vid Hagforspolisen. De anställda har slagit larm till polisledningen i länets skyddsombud.

- Vi vill ju veta om det finns något farligt i lokalerna.

En teori vi har är att det är något med ventilationssystemet, säger Dennis Byberg till Tidningen.

Ovanligt sjukt: På Centralsjukhuset i Karlstad tycker kirurgens chef Thomas Hallgren att det låter ovanligt mycket. - Spontant måste jag säga att jag aldrig hört talas om en arbetsplats som är så drabbad. Men han är försiktig med att skylla problemen på huset. De vanligaste cancerfallen, som bröst – och prostatacancer, påverkas inte av miljön. – Inte i något av de fallen har omgivningen någon nämnvärd påverkan.
Däremot kan lungcancer bero på omgivningen, bland annat radon och rökning.

Förflyttas: Den 1 november inleddes ett arbetsmiljöärende hos polisen i Värmland. Två åtgärder har beslutats: **Personalen i Hagfors erbjuds plats vid det nya polishuset i Torsby. Eventuell förekomst av skadliga partiklar ska mätas i samråd med fastighetsägaren.**

Östran 2002-07-19, Polishuset borde rivas, det är en gaskammare:

Polishuset i Kalmar är fortsatt hälsovådligt och borde rivas. Den bedömningen gör forskaren Tony Kronevi och liknar problemen med fastigheten vid en förintelseprocess.

Fastighetschefen Andrejs Jansson häpnar över Tony Kronevis uttalanden. Och utesluter helt några nya provtagningar i polishuset. – Det är precis som vilket hus som helst. – Vi har förankrat resultaten hos Arbetsmiljöverket, därmed har vi gjort vad samhället ålagt oss. De stora konsultfirmorna har varit inkopplade, liksom medicinsk expertis. Hyresgästen, Polismyndigheten och fastighetsägaren är överens påpekar Jansson. – Vi kan säga så här, om det hade varit bekymmer med samhällets mått mätt så hade naturligtvis inte arbetsplatsen använts.

Huset är inte sjukt: Jansson vidhåller att de hälsoproblem, som trots allt finns kvar, inte beror på huset. - Det finns fortfarande vissa människor som har symtom. Men huset är inte sjukt. Det kan ju faktiskt vara så att man har mögel hemma i sitt eget boende.

Fakta /Kronevi

Tony Kronevi är veterinärmedicinsk doktor, Patolog och toxikolog. Han har länge studerat hur giftiga ämnen påverkar människors hälsa. Han är en av de forskare som drar paralleller mellan cancersjukdomar och gifter i boendemiljön, och har väckt uppmärksamhet för sin kamp för den lila människans rätt mot experter och myndigheter. Kronevi har åtagit sig flera rättsliga processer för personer som drabbats av sjuka hus och fått rätt i ett vägledande fall i Miljööverdomstolen

Bortkastade pengar: Hittills har man lagt ner åtskilliga tiotalsmiljoner för saneringar och åtgärder som bara har lett till kapitalförstöring.

Jansson, påpekar att det är underligt att Kronevi kan uttala sig som han gör om Kalmar polishus. Jansson, borde i stället ta råd av de nya forskningsrön som har lagts fram när man tar beslut i så här komplexa frågor.

Hur rätt har Kronevi haft i det här eftersom man skall evakuera personalen från polishuset. Om det nu inte finns någon risk med polishuset och att det inte klassas som sjukt hus då finns det

ingen anledning till evakuering av personalen. Januari 2009 invigdes det nya polishuset i Kalmar.

En parallell till Kalmar polishus är Helsingborgs polishus som hade likvärdiga problem och där man också tvingades att vidta samma åtgärder och ett nytt polishus.

Dagens Nyheter 1999-11-14: ”Antalet bröstcancerfall ökar. I dagsläget får var 10:e kvinna sjukdomen; tidigare var det var 12:e. Orsaken till ökningen är okänd. Detta är en bekymmersam utveckling”

Expressen 1997-11-04: Det handlar inte bara om de anställda – man glömmer att det bor folk på servicehemmet också. Patologen och toxikologen Tony Kronevi i Danderyd utanför Stockholm har länge arbetat med sjuka hus. Han säger till Expressen: Om vi inte tar krafttag för att undersöka de sjuka husen i Sverige kan vi få en cancerexplosion om ett antal år. Du verkar vara övertygad om att arbetsmiljö och boendemiljö verkligen kan orsaka cancer? Det har jag många starka indicier på.

Aftonbladet 1997-08-28, Tony Kronevi: Det måste tillsättas en kommission som förutsättningslöst undersöker den cancer som orsakas av de sjuka skolorna. Redan nu får människor cancer av husen. Det kommer en cancerexplosion om några decennier som är orsakad av de dåligt byggda skolorna. Det är mycket allvarligt och därför måste man ta dessa problem på allvar. Nu

Tony Kronevi: ”Jag har sett flera fall där isoleringsull inbyggd i husväggar och tak ställt till allvarliga sjukahussymtom efter att den blivit blöt. Folk blev sjuka utan att vara medvetna om att fukt trängt in i isoleringen.

Eftersom isoleringsull består av en del giftiga ämnen, ett av dem, formaldehyd, är till och med klassat som carcinogent, skulle jag önska att man gör en noggrann undersökning av vilka ämnen som frigörs när isoleringsull utsätts för fukt respektive värme, och hur de frigjorda ämnena påverkar hälsan på kort och lång sikt. Detta anser jag vara angeläget i och med att isoleringsull finns i stora mängder i huskonstruktioner, spisar, kylskåp, värmepannor med mera., överhuvudtaget som skydd mot kyla, värme, brand och ljud.

På flera ställen i landet (Kalmar, Ramsele, Tranemo, Enköping, Trångsund, Bodafors och Stockholm) har noterats ett ovanligt högt antal cancerfall kopplat till sjukahussymtom. Därför är det viktigt att varje enskild komponent, som ingår i vår inre miljö, granskas.

Med tanke på alla cancerlarm som kommit till allmänhetens kännedom finns det en oro som växer sig allt starkare när man ser och hör hur många byggnader som drabbas av sjukahussymtom. Anmärkningsvärt är också hur våra myndigheter i många fall förnekar problemen genom att låtsas som om problemen inte finns”.

Yrkes och Miljömedicin i Örebro, Läkare Kjell Andersson: Inte ens gravt fukt/mögelskadade miljöer kan medföra att en allergisk astma eller annan atopisk sjukdom kan utvecklas.

Allmän rädsla: Kjell Andersson säger dessutom så här: Dessutom finns det en allmän rädsla för mögel som inte har täckning i den medicinska litteraturen. Även om det förekommer omfattande mögelväxt inuti byggnaden är **ALLTID** förekomsten av mögelsporer i luften låg och man behöver inte befara risk för sensibilisering.

Vi har dessutom frångått barn och ungdomsenkäter då de sällan eller aldrig tillför något. Erfarenheter från liknande enkäter visar att endast ett försumbart antal barn och ungdomar säger sig uppleva problem till själva bostaden. **Utdrag ur miljöenkäten som gjordes av Yrkes och Miljömedicin på uppdrag av Helsingborgshem.**

Yrkes och miljömedicinska kliniken i Örebro, läkare, Kjell Andersson: Citat ur brevet som tillsändes prefekten Lennart Philipsson på Örebro Universitet. Kjell Andersson har kritiserat boken ”Byggande med kunskap och moral” en bok som gavs ut på Örebro Universitetsbibliotek som han också nämner som medicinsk kiosk-litteratur. Jag citerar valda delar av Kjell Anderssons brev så här: Kronevi har framfört att det på flera ställen i landet har noterats ett ovanligt högt antal cancerfall relaterade till sjukahussymtom. Som har mött stark kritik från Kjell Andersson

Tony Kronevi och medförfattaren till Boken, Lennart Olsson bemöttes med följande kränkning av Kjell Andersson: ”Jag har skaffat boken och blivit om möjligt ännu mer förvånad. Boken består av olika artiklar av varierande karaktär och kvalitet, däribland artiklar som publicerats i andra fora under 90-talet. Jag reagerar starkt på de två artiklar som är författade av ingenjören (?) Lennart Olsson och veterinären Tony Kronevi.”

I Konevis artikel sägs också att man på flera ställen i Landet (Kalmar, Ramsele, Tranemo, Enköping, Trångsund, Bodafors och Stockholm) har noterat ett ovanligt högt antal cancerfall kopplade till sjukahussymtom (!) Här hänvisas till artiklar i Aftonbladet och Expressen. Bland annat sägs att ”redan nu får människor cancer av husen”. Det kommer en cancerexplosion om några decennier som är orsakad av de dåligt byggda skolorna. Enligt min mening saknar det all vetenskaplig förankring. Det ger istället uttryck för en antivetenskaplig inställning. Genom att en sådan här bok ges ut (Byggande med kunskap och moral) skadas trovärdigheten. Det känns underligt att som örebroare (bland annat som expertvittne (?) vid rättegångar) behöva ta avstånd från en publikation från Örebro universitets skriftserie, inte primärt på grund av dess allmänna innehåll utan på grund av den vetenskapliga nivån som i berörda delar ligger långt under akademisk lågvattennivå.

Arne Cajdert, medförfattare till boken (byggande med kunskap och moral) brevet till prefekten Örebro universitet 2000-05-24: Arne Cajdert tog avstånd från Kjell Anderssons påståenden när han kritiserade Tony Kronevi. Har fått kännedom av brev från Kjell Andersson RSÖ 19 maj 2000. Min spontana reaktion är: KA, är alltför snabb med att ”såga” Tony Kronevi. Han utdömer TK:s trovärdighet bland annat på grund av ofullständiga referenser. Därtill vill jag svara, att bakom varje referens, Till exempel Kronevi 1978, finns det fullständiga uppgifter, som på begäran kan sammanställas.

Att som KA ifrågasätta författarnas trovärdighet genom att poängtera ickeakademiska titlar som ingenjören (?) ”och veterinären”, är ett debattgrepp som styrker mitt resonemang om oviljan att släppa in ”katter bland hermelinerna”.

Kjell Andersson säger sig vilja dra in en publikation på grund av den vetenskapliga nivån som ligger långt under akademisk lågvattennivå (det är ett ganska djärvt påstående), det är något illavarslande för den fria debatten. Skall alla institutionens skrifter vara vetenskapliga avhandlingar eller finns det plats för debattböcker. Snarare är frågan hur kontroversiell man kan/bör/vill vågar vara? Slut citat, Arne Cajdert.

Per Espings brev till regionsjukhuset i Örebro, 2002-05-02: Efter att ha läst vittnesförhör av bland annat fil.dr Göran Stridh och överläkare Kjell Andersson vid miljömedicinska kliniken – Örebro och dessa herrars framtoning i rätten. Jag upplever dem som överlägsna och arroganta med en negativ attityd till alla som är av en annan uppfattning. Herrarna verkar vara måna om att markera var den akademiska lågadeln har sina revir, något av miljömedicinens ”dödgrävare”.

Varje forskare och vetenskapsman vet att hans eget system vilar på ett fundament lika svagt som alla andras, men han vidhåller det därför att det är hans eget. Det finns inte EN bland dem som han råkade upptäcka skillnaden mellan det som är sant och det som är lögn framför den sanning någon upptäckt, egoism och girighet har inga gränser.

Att fråga herrarna Andersson och Stridh om vad de tycker om kritiker, är som att fråga lyktstolpar om vad de tycker om hundar. Ju längre bakåt vi ser – ju längre framåt kan vi förmodligen se. Slut citat, Per Esping.

Pär Esping, byggnadsingenjörs brev till styrelsen för Universitetssjukhuset Örebro, 2002-06-17: Jag har under många års tid träffat på ”landets största experter” inom sjukhusbranschen, alla skrivbordstyckare utan någon som helst praktisk erfarenhet av byggmaterial eller byggteknik, som är den primära orsaken till ohälsa i inomhusmiljö. Konstigt nog, är det oftast bostadsanvändaren som det är fel på, nästan aldrig fastighetsägaren. Varför förklaras ofta den klagande hyresgästen lida av psykosomatiska besvär och bör söka psykolog för sina fobier? I ett svar från er påstår ni att herrarna K Andersson, G Stridh, är landets mest anlitade experter inom så kallat, sjukhus-sjukans område, det uppfattar jag som ett genant dåligt påstående, belägg för detta saknas helt.

Inomhusklimatkonferens, Örebro 2000 Vid konferensen formulerades följande citat:

Kunskapen om fukt och fukttransport i byggnader är så allmänt spridd att det år 2010 inte förekommer några hälsorisker eller skador i byggnader som kan relateras till fukt. Med tanke på vad som framkom av texten i Örebro 2000 och årtal 2010 snart är till ända står vi fortfarande vid vägs ände.

Vår bostad 1 januari 2004 – sjuka hus åtgärdade 2010: Ingen ska behöva bli sjuk av sitt boende år 2010. Då ska samtliga sjuka hus i landet ha identifierats och åtgärdats enligt byggsektorns miljöprogram. Bland de viktigaste målen är: Sjuka hus ska identifieras och åtgärdas senast 2010. Nya byggnader ska utformas och uppföras så att de inte orsakar hälsoproblem. Miljö och hälsofarliga ämnen ska vara borta senast år 2010. Energianvändningen i bostäder år 2010 ska ha minskat med tio procent jämfört med år 2000. 75 procent av alla byggvaror ska vara försedda med byggvarudeklarationer senast år 2006.

EMF

Albert Einstein: Det farligaste för mänskligheten är när man litar på överhögheten.

Regeringen har tillsatt en utredning som ska ta fram en nationell cancerstrategi. För att regeringen inte ska stå där år 2011, med ytterligare fler oförklarliga cancerfall, borde det i utredningen även finnas folk som vet att tant Matilda´s cancer inte är en statistisk anekdot.

Börje Wigström-Helsingborg 2010-11-20